

FİRMALARDA İŞLETME VERİMLİLİĞİNİN ARTTIRILMASINA YÖNELİK ÇEVRE YÖNETİMİ UYGULAMALARI

SBA

Sustainable Business Associates

DELTA TÜRKİYE

Çevre Mühendisleri Odası

TAŞIMA YÖNTEMİNİN DEĞİŞTİRİLMESİ İLE HAMMADDE KAYBININ ÖNLENMESİ

HACIOĞULLARI BOYA VE KİMYA ENDÜSTRİSİ VE TİC. LTD. ŞTİ., GEBZE, TÜRKİYE

'İŞLETME VERİMLİLİĞİNİN ARTTIRILMASINA YÖNELİK ÇEVRE YÖNETİMİ' KILAVUZU NEDİR?

Bu kılavuz GTZ/P3U ve SBA tarafından geliştirilmiş basit bir yönetim aracıdır. Kılavuzda firmaların 'işletme verimliliğinin artırılması' çalışmalarında kullanabilecekleri kontrol listeleri ve çevresel önlemler yer almaktadır. Bu önlemler firmalara, üretim maliyetlerini azaltma, ürün kalitesini artırma ve üretim süreçlerinin çevresel etkilerini en aza indirmelerinde yardımcı olur.

ÖZETLE

Firma değişik türde boyaların üretimi için toz formunda 2 farklı hammadde kullanmaktadır. Bu hammaddenin depo alanından karıştırma tanklarına elle taşınması sırasında kağıt paketler kimi zaman yırtılmakta ve önemli miktarda hammadde yere dökülmekteydi. Ayrıca hammaddenin karıştırma tanklarına boşaltımı sırasında meydana gelen dökülmeler de hammadde kaybına neden oluyordu.

ÖNERİ

Üretim Müdürü paketlerin taşınması ve boşaltılması

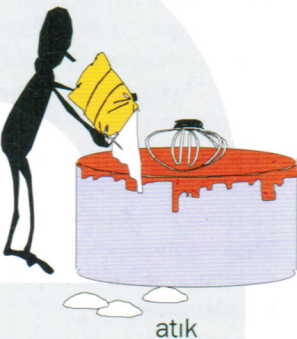
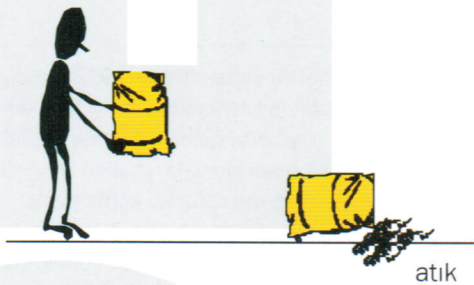
sırasında dökülen hammaddenin bir elarabası ile toplanmasına ve üretimde kullanılmasına karar verdi. Ek olarak yırtık paketlerden yere dökülmelerin engellenmesi için hammadde paketlerinin el arabası ile taşınması planlandı.

İŞLETME VERİMLİLİĞİNİN ARTTIRILMASINA YÖNELİK ÇEVRE YÖNETİMİ KILAVUZUNUN UYGULAMASI

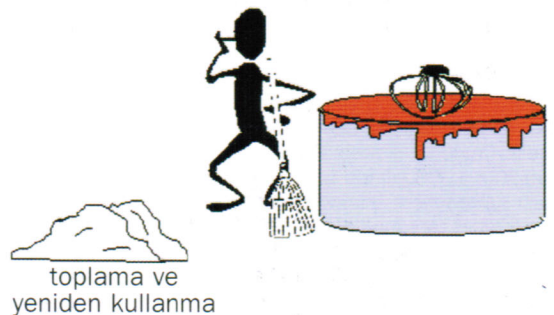
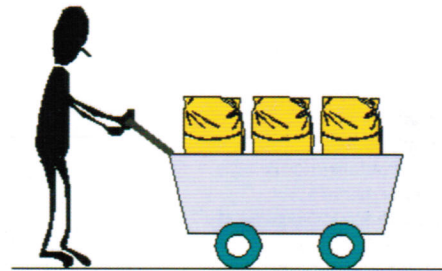
Kılavuz, firmanın malzeme taşıma gibi günlük basit işlemler hakkında yeniden düşünmesini ve kayıpları engellemek için basit önlemler geliştirmesini sağlamıştır.

FİRMADA GERÇEKLEŞTİRİLEN UYGULAMA

SORUN

ÖNERİ

EKONOMİK SONUÇLAR

Yatırım maliyeti	50 ABD \$
Yıllık tasarruf	3.000 ABD \$
Yatırım geri dönüş süresi	6 gün

ÇEVRESEL SONUÇLAR

Yere dökülen toz hammaddeler önlemler alınmadan önce atık olarak çöpe atılmaktaydı. Dökülen hammaddenin yeniden kullanımı ile hammadde kaybının yanı sıra, sebep olacağı çevresel kirlilik de engellenmiş oldu.

ÇIKARILAN DERSLER

Bu çalışmada, basit bir ekipman yardımı ile hammaddenin kullanımı ve taşınması sırasında oluşan kaybın engellenebileceği ve kirliliğin azaltılarak çevrenin korunabileceği öğrenilmiştir.

FİRMA

Hacıoğulları Boya ve Kimya Endüstrisi ve Ticaret Ltd. Şti. Kimya Sektörü, Boya Üreticisi, 30 çalışan.

DAHA FAZLA BİLGİ İÇİN

•SBA

Sustainable Business Associates
60, ch. du Petit-Flon
CH-1018 Lausanne, Switzerland
Tel. + 41 (21) 648 4884
Fax + 41 (21) 648 4885
Email: sba@planet.ch
Bağlantı: Karim Zein, Başkan

•DELTA TÜRKİYE

TMMOB Çevre Mühendisleri Odası
Sümer 1 Sokak No:12/8
Kızılay ANKARA TÜRKİYE
Tel. + 90 (312) 230 41 62
Fax + 90 (312) 230 41 63
Email: cmo@cmo.org.tr
Bağlantı: Deniz Gümüşel
ÇMO Proje Koordinatörü

SBA KİMDİR ?

SBA (Sürdürülebilir İş Örgütü) sanayicilerin dikkatini eko-yönetim ve eko-verimlilik kavramlarına çekmeye çalışan İsviçreli bir sivil toplum kuruluşudur. Bu amaç doğrultusunda SBA, sanayicileri yeni iş fırsatları ve riskleri konusunda bilinçlendirmek ve sürdürülebilir bir kalkınma için gereksinim duyacakları yönetim araçları ve eğitimleriyle donatmak üzere DELTA Programı'nı başlatmıştır.

DELTA NEDİR?

DELTA (Developing Environmental Leadership Towards Action - Eyleme Yönelik Çevresel Liderlik Geliştirme) SBA tarafından 1996 yılında başlatılmış ve amacı sanayicilere 'eko-verimlilik' prensiplerini tanıtmak olarak belirlenmiş uluslararası bir programdır. Bu çerçevede, Türkiye'nin de içinde bulunduğu 11 Akdeniz ülkesinden

konuya duyarlı sanayicileri ortak bir yapı altında toplamayı amaçlayan DELTA Ağları oluşturulmuştur. DELTA Ağları kısa sürede çevresel sorunlar hakkında bilgi ve deneyim paylaşımı yapılan; firmaların ekonomik ve ekolojik açıdan verimli projeler geliştirmelerine yardım eden; firmaların çevresel verimliliklerinin artırılması amacıyla eğitim programları düzenleyen pratik ve işler yapıları haline almışlardır.

NERELERDE DELTA AĞLARI VARDIR?

DELTA Ağları halen Cezayir, Mısır, Ürdün, Lübnan, Libya, Mollitanya, Fas, Filistin, Suriye, Tunus ve Türkiye'de çalışmalarına devam etmektedir.

DELTA TÜRKİYE: TMMOB ÇEVRE MÜHENDİSLERİ ODASI

Çevre Mühendisleri Odası (ÇMO), Türk Mimar ve Mühendis Odaları Birliği

(TMMOB) çatısı altında 1992 yılında kurulmuş çevre mühendislerinin kamu kuruluşu niteliğindeki meslek örgütüdür. Çevre alanındaki gelişmeleri ve yenilikleri ulusal ve uluslararası kuruluşlarla gerçekleştirdiği işbirlikleri aracılığıyla Türkiye'ye taşımaya hedef edinen ÇMO, 2000 Ocak ayından beri DELTA Programı'nın Türkiye Temsilciliği'ni yürütmektedir. ÇMO, DELTA Eko-Verimlilik Programı çerçevesinde 'temiz üretim', 'önleyici çevre yönetimi' ve 'eko-yönetim' kavramlarını Türkiye'de başta sanayi sektörü olmak üzere ilgili kamuoyunun gündemine getirmeyi, bu kavramların uygulamalarını yaygınlaştırmayı ve örnek oluşturabilecek çalışmalar gerçekleştirmeyi hedeflemektedir.